

er saa stor en Uro i de religiøse og kirkelige Forhold, hvor de skarpeste Modsetninger staae overfor hverandre, hvor det er bitterligt, at der findes dem iblandt os, der i denne ene Henseende staae i den danske Kirke paa samme Maade, som den romerske Kirke staaer i den kristelige Verden, idet de tiltage sig Ret til at gjælde som de ene sande Kristne, betragte Andre som Frafaldne, som Vanhellige, og følgerig drives til at anspænde alle Kræfter for at gjøre Profelyter. Den ubundne Frihed kan findes at være i sin Orden af dem, der mene, at jo større Uro, jo vildere Bevægelse, desto bedre og lettere kunne de gode Kræfter arbejde sig fremad; der er tilmed dem, som mene, at det er den nordiske Kirke, der skal gaae i Spidsen og udføre dette Værk i den sande kristelige Friheds Interesse, hvis Banner de løfte, og som derefter skal blive reist og fulgt ogsaa i andre Kirker. Først vil jeg dog minde om, at, saavidt jeg veed, vil baade Sverrig og Norge betafte sig for at deeltage i dette Missionstog, saa at det lille Danmark vilde komme til at staae alene. Men en mere ædruelig Tænkning vil opgive saa store, høitflvende Opgaver og føre til den Mening, at den danske Kirke vil være bedre tjent med at gaae jævnt fremad, følge den jævne Udvikling jævnsides med de øvrige europæiske Landskirker. Vi ere engang i kirkelig Henseende ikke mindre end i politisk ved Spring satte ind i stor Frihed, vi have ikke maattet kæmpe os skridtvist frem til denne Frihed, og derfor har Brugen deraf vanskeligt ved at komme i den jævne, rolige Gang, som er den naturlige, hvor man igjennem en dyr og suur Kamp har erhvervet sig Friheden. Men fordi man ved et Spring er kommen ind i Friheden, følger dog ikke, at man skal blive ved at gaae i Springstridt, og allerminst troer jeg, at de kirkelige Enemærker ere de, hvor man skal springe omkring. Her gjælder det om en rolig Fremadstriden; men enhver rolig Fremadstriden gjøres umulig, hvor Individerne i Samsundet faae en saa vidtgaaende Frihed, at de kunne standse enhver ordnet Samsundsvirksomhed. Jeg troer nu, at Landstinget vil gjøre en god Gjerning, vil høste Efterslægtens Tak, dersom det fastholder det Spor, som det engang er slaaget ind paa, og bliver staaende

ved den Grændse, det har affruktet sig, hvorved Individerne faae al den Frihed, hvorpaa de med Rimelighed kunne gjøre Krav, medens Samsundet ikke frastriver sig Ret eller Leilighed til en ordnet Tilstand og en fremadstridende Gang.

Kirke- og Underviisningsministeren: Det ser netop en ædruelig Opfattelse af disse Spørgsmaal, hvorpaa jeg vil sætte særdeles megen Vægt, og ligeoverfor de Ytringer, som den ærede Landssthingsmand, der nu satte sig, ansøgte, maa jeg derfor have ham henviist til Rigsdagstidenden, Forhandlingerne paa Folkethinget i 8te Session. I Mødet den 27de Marts blev der af 15 Medlemmer stillet følgende Forslag: „Det skal være ethvert Medlem af Folketirken tilladt at faae kirkelige Forretninger udførte i sin Sognekirke af den Præst, han har valgt til sin Sjælesørger, naar han benytter en Tid, da den eller de i Sognekirken ansatte Præster ikke bruge Kirken.“ Ligeoverfor dette Endringsforslag erklærede den daværende Indenrigsminister paa Kultusministerens Vegne: „Han har anmodet mig om ogsaa at tiltræde den nys udtalte Anskuelse, at han nemlig maatte fraraade, at man nu, kun nogle Dage før Rigsdagens Slutning, skulde gaae ind paa specielle Endringer af Lovforslaget, og han har navnlig med Hensyn til det her foreliggende Endringsforslag — bedet mig henlede det høitærede Things Opmærksomhed paa, at han har erklæret, at han ad administrativt Veie vil søge at opnaae det, som tilsigtes ved Endringsforslaget“, og saa gjøres der opmærksom paa forskellige mindre Punkter. Der er altsaa under denne Lovs Behandling paa Rigsdagen af den Minister, der har fremlagt og senere indstillet den til allerhøieste Approbation, afgivet den udtrykkelige Erklæring, at han ad administrativt Veie vilde søge at naae det, som Endringsforslaget tilsigtede, hvilket derfor ogsaa af den Grund blev taget tilbage. Naar nu et saadant Løfte er afgivet i en lovgivende Forsamling, er det en Selvfølge, at det maa udøve Indflydelse paa Administrationens Opfattelse af saadanne Spørgsmaals Behandling; man er imidlertid gaaet frem med stor Varsomhed i denne Sag; man har først indskrænket